

Samenvatting van het besluit van de Commissie**van 18 januari 2018****waarbij een concentratie verenigbaar wordt verklaard met de interne markt en de EER-overeenkomst (Zaak M.8306 — Qualcomm/NXP Semiconductors)**

(2018/C 113/10)

I. DE PROCEDURE

1. Op 28 april 2017 heeft de Commissie een aanmelding van een voorgenomen concentratie overeenkomstig artikel 4 van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad (de „concentratieverordening”) ontvangen, waarin wordt meege-deeld dat de onderneming Qualcomm Incorporated (Verenigde Staten van Amerika) via haar indirecte volle dochter-onderneming Qualcomm River Holdings B.V. (Nederland) (tezamen „Qualcomm” of de „aanmeldende partij” genoemd) in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van de concentratieverordening zeggenschap verkrijgt over NXP Semiconductors N.V. („NXP”, Nederland) door middel van een aankoop van aandelen (hierna de „transactie” genoemd). Qualcomm en NXP worden hierna gezamenlijk de „partijen” genoemd.
2. Op basis van de uitkomsten van het marktonderzoek tijdens fase I formuleerde de Commissie ernstige twijfel ten aanzien van de verenigbaarheid van de transactie met de interne markt en stelde zij op 9 juni 2017 een besluit vast tot inleiding van de procedure overeenkomstig artikel 6, lid 1, onder c), van de concentratieverordening. Op 28 juni 2017 heeft de aanmeldende partij overeenkomstig artikel 6, lid 1, onder c), schriftelijke opmerkingen over het besluit ingediend.
3. Op 28 juni 2017 nam de Commissie overeenkomstig artikel 11, lid 3, van de concentratieverordening een besluit aan waarbij zij de aanmeldende partij verplichtte om de informatie te verstrekken waarom zij op 14 juni 2017 had verzocht met verzoek om inlichtingen nr. 18 overeenkomstig artikel 11, lid 2, van de concentratieverordening, die de aanmeldende partij niet binnen de door de Commissie vastgestelde termijn had verstrekt. Bij het besluit is de in artikel 10, lid 3, van de concentratieverordening vastgestelde termijn ook geschorst tot het einde van de dag waarop de Commissie de verlangde inlichtingen zou ontvangen. Op 16 augustus 2017 heeft de aanmeldende partij haar antwoord op verzoek om inlichtingen nr. 18 ingediend en is aan het eind van die dag de opschorting van de termijn verstrekken.
4. Op 5 september 2017 heeft de Commissie op grond van artikel 11, lid 3, van de concentratieverordening een besluit aangenomen waarbij zij de aanmeldende partij verplichtte om de informatie te verstrekken waarom zij op 14 juni 2017 had verzocht met verzoek om inlichtingen nr. 20 overeenkomstig artikel 11, lid 2, van de concentra-tieverordening, die de aanmeldende partij niet binnen de door de Commissie vastgestelde termijn had verstrekt. Bij dit besluit is de in artikel 10, lid 3, van de concentratieverordening vastgestelde termijn ook geschorst met ingang van 17 augustus 2017 tot het einde van de dag waarop de Commissie de verlangde inlichtingen zou ontvangen. Op 4 oktober 2017 heeft de Commissie een besluit overeenkomstig artikel 11, lid 3, en artikel 15 van de concentra-tieverordening vastgesteld, waarbij de aanmeldende partij wordt verplicht bepaalde inlichtingen en documenten te ver-strekken naar aanleiding van verzoek om inlichtingen nr. 20, die nog niet aan de Commissie waren verstrekt, en waarbij een dwangsom wordt opgelegd ingeval de aanmeldende partij de verlangde inlichtingen niet binnen de vast-gestelde termijn zou indienen. Op 17 november 2017 heeft de aanmeldende partij haar antwoord op verzoek om inlichtingen nr. 20 ingediend en is aan het eind van die dag de opschorting van de termijn verstrekken.
5. Op 5 oktober 2017 heeft de aanmeldende partij formele toezeggingen voorgesteld om tegemoet te komen aan de bevindingen van de Commissie dat de transactie zou leiden tot een aanmerkelijke belemmering van de daadwerke-lijke mededinging. Op 6 oktober 2017 is de Commissie gestart met de markttoets van de toezeggingen. Rekening houdend met de opmerkingen van de Commissie en de feedback van de markttoets heeft de aanmeldende partij vervolgens op 10 november 2017 een definitieve reeks toezeggingen ingediend ⁽¹⁾.
6. Het Adviescomité heeft het ontwerp van dit besluit op 8 januari 2018 besproken en een gunstig advies uitgebracht ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Op 15 november 2017 heeft de aanmeldende partij een licht gewijzigde versie van schema 3 bij de definitieve reeks toezeggingen ingediend, die op 10 november 2017 in de plaats kwam van schema 3, zoals gehecht aan de toezeggingen. Op 18 december 2017 heeft de aanmeldende partij een enigszins herziene versie van de toezeggingen ingediend, waarbij een definitie werd gewijzigd om consistentie met andere gedefinieerde termen te waarborgen.

⁽²⁾ In het Adviescomité waren alle aanwezige lidstaten het erover eens dat de transactie verenigbaar met de interne markt moet worden verklaard overeenkomstig artikel 2, lid 2, en artikel 8, lid 2, van de concentratieverordening.

II. DE PARTIJEN EN DE CONCENTRATIE

7. Qualcomm is actief op het gebied van de ontwikkeling en verkoop van geïntegreerde schakelingen en systeemsoftware. Qualcomm ontwikkelt en levert geïntegreerde schakelingen voor mobiele apparaten, in het bijzonder basisband-chipsets. Qualcomm exploiteert ook een licentieprogramma voor intellectuele eigendom („IE”). Qualcomms IE-portefeuille omvat essentiële standaardoctrooien met betrekking tot mobiele technologie.
8. NXP is actief op het gebied van de vervaardiging en verkoop van halfgeleiders, meer bepaald geïntegreerde schakelingen en halfgeleiders voor afzonderlijke eenheden (discrete halfgeleiders). NXP levert High Performance Mixed-Signal-apparaten die bestaan uit toepassings specifieke halfgeleiders en systeemoplossingen.
9. Op 27 oktober 2016 heeft Qualcomm een koopovereenkomst met NXP afgesloten, op grond waarvan Qualcomm een overnamebod zal starten om alle geplaatste en uitstaande gewone aandelen van NXP te verwerven, waardoor hij de uitsluitende zeggenschap over NXP verkrijgt. Deze transactie is bijgevolg een concentratie overeenkomstig artikel 3, lid 1, onder b), van de concentratieverordening.

III. UNIE DIMENSIE

10. De betrokken ondernemingen behaalden tezamen een totale wereldwijde omzet van meer dan 5 000 miljoen EUR. Elke onderneming afzonderlijk heeft een EU-omzet van meer dan 250 miljoen EUR maar behaalt niet meer dan twee derde van haar totale EU-omzet in een en dezelfde lidstaat. Derhalve heeft de aangemelde transactie een Uniedimensie.

IV. RELEVANTE MARKTEN

11. De transactie betreft halfgeleiders voor mobiele apparaten, halfgeleiders voor automobieltoepassingen en halfgeleiders voor toepassingen voor het internet der dingen (IdD).
12. De transactie doet mededingingsbezwaren rijzen met betrekking tot halfgeleiders voor mobiele apparaten, en met name basisband-chipsets, Near Field Communication („NFC”)- en Secure Element („SE”)-technologie, transitdienstentechnologie en intellectuele eigendom met betrekking tot NFC-technologie.

a. Basisband-chipsets

13. Voor het aanbieden van mobiele connectiviteit zijn mobiele apparaten afhankelijk van een basisband-processor, die de aansluiting van mobiele apparaten op mobiele telecommunicatienetwerken mogelijk maakt. Een basisband-processor/modem wordt aan een radiofrequentie geïntegreerde schakeling en een powermanagement geïntegreerde schakeling gekoppeld en gecombineerd; de drie componenten worden een „basisband-chipset” genoemd. Basisband-chipsets worden op zichzelf staand verkocht of gecombineerd met een applicatieverwerker („geïntegreerde basisband-chipsets”), die het besturingssysteem en de toepassingen van mobiele apparaten beheert. Basisband-chipsets implementeren een of meerdere mobiele normen, waarbij basisband-chipsets van latere generaties vaak achterwaarts compatibel zijn met eerdere mobiele normen („multimode”).
14. De Commissie is van mening dat de relevante productmarkt bestaat uit op zichzelf staande en geïntegreerde basisband-chipsets, gesegmenteerd naar mobiele normen (LTE, UMTS, CDMA, GSM). Met name chipsets die aan de LTE-standaard voldoen, worden niet beperkt door chipsets die aan andere mobiele en niet-mobiele connectiviteitstechnologieën voldoen. Bovendien leggen single-mode LTE-basisband-chipsets geen beperkingen op multimode LTE-chipsets die ook compatibel zijn met UMTS en GSM. De relevante productmarkt sluit vervaardiging voor eigen gebruik uit die waarschijnlijk geen daadwerkelijke beperking van de handelsmarkt tot gevolg zal hebben.
15. De geografische markt voor basisband-chipsets is waarschijnlijk wereldwijd.

b. NFC/SE-technologie

NFC-chips

16. NFC-chips zijn radiochips ter ondersteuning van de NFC-standaard voor draadloze verbindingen met een kort bereik, die door Original Equipment Manufacturers (OEM's) voor verschillende toepassingen wordt gebruikt, met inbegrip van mobiele betalingen en mobiele afgifte van vervoersbewijzen/kaartjesverkoop.
17. De Commissie is van mening dat de relevante productmarkt bestaat uit NFC-chips (en de onderliggende technologie), die niet worden beperkt door andere technologieën zoals Bluetooth Low Energy („BTLE”), Quick Response („QR”)-codes en Magnetic Secure Transaction („MST”). De relevante productmarkt sluit de vervaardiging voor eigen gebruik uit.
18. De geografische markt voor NFC-chips is waarschijnlijk wereldwijd.

SE-chips

19. Om op NFC gebaseerde communicatie te beveiligen, kunnen NFC-chips worden gecombineerd met verschillende technologieën, en in het bijzonder SE's, wat manipulatiebestendige chips zijn die garanderen dat opgeslagen en verzonden gegevens worden beschermd door een extra op hardware gebaseerde beveiligingslaag. De SE-microcontroller bevat een beveiligd besturingssysteem („SE OS”). In een door SE beveiligde NFC-oplossing zijn er drie onderscheidende elementen: i) de NFC-controller/-chip; ii) de SE; en iii) het SE OS.
20. De Commissie is van mening dat, hoewel SE's (met inbegrip van het SE OS) kunnen worden onderscheiden van andere technologieën, met name Host Card Emulation („HCE”) en Trusted Execution Environment („TEE”), de vraag of de relevante productmarkt breder moet zijn dan SE's om ook andere technologieën op te nemen, openblijft. De beoordeling uit mededingingsoogpunt wordt op de mogelijke productmarkt van ingebedde SE's (met inbegrip van SE OS) uitgevoerd, de markt waar NXP de meeste marktmacht bezit.
21. De geografische markt voor SE-chips is waarschijnlijk wereldwijd.

Gecombineerde NFC/SE-oplossingen

22. OEM's van mobiele apparaten hebben verschillende inkoopstrategieën met betrekking tot NFC-oplossingen. Voor zover zij kiezen voor een NFC-oplossing die beveiligd is met een SE, kunnen zij ofwel alleenstaande componenten ofwel een gecombineerde NFC/SE-oplossing kopen. De OEM's van apparaten kiezen meestal voor de gecombineerde oplossing, waarvoor een duidelijke vraag bestaat.
23. De Commissie is van mening dat de gecombineerde NFC/SE-oplossing een afzonderlijke productmarkt vormt, die losstaat van de markt voor op zichzelf staande NFC-chips en SE-chips (met inbegrip van SE OS).
24. De geografische markt voor gecombineerde NFC/SE-oplossingen is waarschijnlijk wereldwijd.

c. Transitdienstentechnologie

25. De Commissie is van mening dat transitdienstentechnologieën een afzonderlijke productmarkt vormen, die niet alleen NXP's propriëtaire contactloze beveiligingstechnologieplatform MIFARE omvat, maar ook andere technologieën zoals Calypso, FeliCa en CIPURSE. Al deze technologieën kunnen op mobiele apparaten worden geïnstalleerd om mobiele ticketverkoop met NFC mogelijk te maken.
26. De Commissie is van mening dat de markt voor transitdienstentechnologieën waarschijnlijk wereldwijd is.

d. Intellectuele eigendom

27. SEP's zijn octrooien die betrekking hebben op technologie waarnaar in een norm wordt verwezen en die uitvoerders van de norm doorgaans niet kunnen vermijden in producten die aan de norm voldoen. Daarentegen kan vaak rond octrooien die niet essentieel zijn voor een norm („niet-SEP's”) een workaround worden ontworpen bij de vervaardiging van een normconform product.
28. De Commissie is van mening dat, in overeenstemming met haar eerdere besluitvormingspraktijk, elke SEP met betrekking tot mobiele en NFC-technologie als een afzonderlijke markt moet worden beschouwd. De Commissie is ook van mening dat niet-SEP-IE met betrekking tot NFC-technologie kan worden beschouwd als een productmarkt die losstaat van niet-SEP-IE met betrekking tot andere technologieën. De exacte omschrijving van de productmarkt voor niet-SEP-IE die relevant is voor NFC-technologie, wordt echter opengelaten.
29. De Commissie is van mening dat de markt voor licentieverlening voor SEP's ten minste de gehele EER omvat. Ook de markt voor licentieverlening voor niet-SEP-IE die betrekking heeft op NFC-technologie, omvat waarschijnlijk ten minste de gehele EER, maar de exacte definitie wordt opengelaten.

e. Overige relevante markten

30. De Commissie heeft ook andere relevante markten geïdentificeerd, maar is van oordeel dat de transactie geen problemen doet rijzen met betrekking tot een van deze markten.

31. Op het gebied van halfgeleiders voor automobiel- en IdD-toepassingen heeft de Commissie de mogelijke segmentering van de markten beoordeeld naar i) halfgeleidertype en ii) toepassingsgebied/eindgebruik. Op het gebied van de automobieltoepassingen heeft de Commissie de markten voor halfgeleiders voor infotainment en voor veiligheidssystemen voor automobieltoepassingen geïdentificeerd, maar de exacte omschrijving van de productmarkten opengelaten. Op het gebied van het IdD heeft de Commissie verder onderzoek verricht naar een mogelijke segmentatie naar halfgeleidertype (met inbegrip van een markt voor Bluetooth-chips voor connectiviteit in IdD-toepassingen) en naar eindgebruik, maar de exacte omschrijving van de productmarkten opengelaten.
32. De Commissie is van mening dat de geografische markt voor dergelijke halfgeleiderproducten waarschijnlijk wereldwijd is.
33. Op het gebied van mobiele toepassingen heeft de Commissie ook markten voor mobiele audio-oplossingen geïdentificeerd, namelijk chips voor intelligente versterkers en spraakverbeteringssoftware.
34. De Commissie is van mening dat de geografische markt voor chips voor slimme versterkers waarschijnlijk wereldwijd is. Wat spraakverbeteringssoftware betreft, wordt de exacte omschrijving van de geografische markt opengelaten.

V. BEOORDELING UIT MEDEDINGINGSOOGPUNT — HORIZONTALE NIET-GECOÖRDINEERDE EFFECTEN

a. Halfgeleiders voor automobieltoepassingen

35. Zowel Qualcomm als NXP zijn actief op het gebied van de vervaardiging en levering van halfgeleiders voor automobieltoepassingen. De transactie geeft alleen aanleiding tot beïnvloede markten met betrekking tot de segmentering naar toepassingsgebied en in het bijzonder: i) microprocessoren (MPU's) voor infotainment-toepassingen; ii) radio- of audio-chips voor infotainment-toepassingen; iii) chips voor connectiviteit in infotainment-toepassingen; en iv), chips voor automobieltoepassingen op basis van niet-mobiele connectiviteit tussen voertuig en de infrastructuur („V2X”)-technologie.
36. De Commissie concludeert dat de transactie geen mededingingsbezwaren doet rijzen op deze markten (en mogelijk beperktere marktsegmenten) om de hieronder beschreven redenen:
 - i. *MPU's voor infotainment-toepassingen*
37. i) Qualcomms marktaandeel daalt en de toename als gevolg van de transactie is gering (ongeveer [0-5] %); ii) een aantal gevestigde concurrenten zal actief blijven op de markt; iii) naar verwachting zullen nieuwe spelers de markt betreden; iv) de partijen zijn geen directe concurrenten van elkaar; v) de meerderheid van de respondenten in het marktonderzoek is van mening dat de transactie geen invloed zal hebben op de markt.
 - ii. *Radio-/audio-chips voor infotainment-toepassingen*
38. i) Hoewel het gecombineerde marktaandeel van de partijen gelijk is aan [60-70] %, is de toename als gevolg van de transactie minimaal (ongeveer [0-5] %); ii) andere gevestigde spelers zullen actief blijven op de markt; iii) de partijen zijn geen directe concurrenten van elkaar; iv) bijna alle respondenten in het marktonderzoek zijn van mening dat de transactie geen invloed zal hebben op de markt.
 - iii. *Chips voor connectiviteit in infotainment-toepassingen*
39. i) Het gecombineerde marktaandeel van de partijen zou gelijk zijn aan [20-30] %, maar NXP's marktaandeel is gering (ongeveer [0-5] %); ii) andere concurrenten zullen actief blijven op de markt; iii) de partijen zijn geen directe concurrenten van elkaar; iv) de meerderheid van de respondenten in het marktonderzoek is van mening dat de transactie geen invloed zal hebben op de markt.
 - iv. *Chips voor automobieltoepassingen op basis van niet-mobiele V2X-technologie*
40. i) De partijen zijn geen directe concurrenten van elkaar. Hoewel zowel Qualcomm als NXP actief zijn in het segment, zijn ze gericht op verschillende soorten V2X (Qualcomm is voornamelijk gericht op mobiele V2X, NXP biedt alleen niet-mobiele V2X) aan; ii) alternatieven zouden beschikbaar blijven; en iii) de belemmeringen voor de toegang tot de markt voor de ontwikkeling van niet-mobiele V2X zijn niet substantieel en andere leveranciers, met name andere aanbieders van WiFi-chips voor automobieltoepassingen, kunnen de komende jaren op de markt komen.
41. De Commissie concludeert dat Qualcomm na de transactie geen stimulans zal hebben om de ontwikkeling van mobiele V2X-chips te bevorderen en de invoering van niet-mobiele V2X-chips uit te stellen, omdat i) dit concurrenten die actief zijn in het niet-mobiele segment zou bevoordelen; ii) beide partijen verwachten dat de twee technologieën naast elkaar zullen bestaan; en iii) er geen bewijs in het dossier is dat Qualcomm zal besluiten om de levering van niet-mobiele V2X-chips stop te zetten.

b. Halfgeleiders voor IdD-toepassingen

42. Met betrekking tot de segmentatie naar halfgeleidertype voor IdD-toepassingen geeft de transactie aanleiding tot één horizontaal beïnvloede markt: chips voor Bluetooth-connectiviteit.
43. De Commissie concludeert dat de transactie geen mededingingsbezwaren doet rijzen omdat: i) Qualcomms marktaandeel daalt en de toename als gevolg van de transactie minimaal is (minder dan [0-5] %); en ii) andere concurrenten actief zullen blijven op de markt. Evenzo zullen concurrenten ook actief blijven op de potentieel kleinere markt voor BTLE-chips.

c. Mobiele audio**i. Spraakverbeteringssoftware**

44. De transactie geeft aanleiding tot een horizontaal beïnvloede markt voor spraakverbeteringssoftware.
45. De Commissie concludeert dat de transactie geen mededingingsbezwaren doet rijzen omdat i) andere concurrenten op de markt actief blijven; ii) NXP's producten niet als superieur aan die van zijn concurrenten worden beschouwd; iii) de toetredingsdrempels niet hoog zijn; en iv) bijna alle respondenten in het marktonderzoek van mening zijn dat de transactie geen invloed zal hebben op de markt.

ii. Intelligente versterkers

46. De transactie geeft aanleiding tot een horizontaal beïnvloede markt voor chips voor intelligente versterkers.
47. De Commissie concludeert dat de transactie geen mededingingsbezwaren doet rijzen omdat i) de door de transactie veroorzaakte toename minimaal is; ii) andere concurrenten actief zullen blijven op de markt; iii) NXP's producten niet als superieur aan die van zijn concurrenten worden beschouwd; en iv) bijna alle respondenten in het marktonderzoek van mening zijn dat de transactie geen invloed zal hebben op de markt.

VI. BEOORDELING UIT MEDEDINGINGSOOGPUNT — NIET-GECOÖRDINEERDE CONGLOMERAATEFFECTEN**a. Marktmacht****i. LTE-basisband-chipsets**

48. De Commissie concludeert dat Qualcomm om de volgende redenen een machtspositie inneemt op de markt voor LTE-basisband-chipsets.
49. Het marktaandeel van Qualcomm is gelijk aan [60-70] % (naar inkomsten) en de op een na grootste speler (MediaTek) heeft een marktaandeel van minder dan de helft van dat van Qualcomm en is de enige concurrent met een marktaandeel van meer dan 5 %. Bovendien zijn er geen alternatieve aanbieders van basisband-chipsets die de marktmacht van Qualcomm zouden kunnen beperken. Daarnaast zijn er belemmeringen voor toetreding en uitbreiding, onder meer met betrekking tot i) activiteiten op het gebied van onderzoek en ontwikkeling („O & O”); ii) certificering en relaties met OEM's en exploitanten van mobiele netwerken („MNO”); en iii) het belang voor leveranciers om chipsets te leveren die een verscheidenheid aan normen ondersteunen.

ii. NFC-chips, SE-chips en gecombineerde NFC/SE-oplossingen

50. De Commissie is van mening dat NXP een zekere mate van marktmacht bezit op de markten voor NFC-chips, SE-chips en gecombineerde NFC/SE-oplossingen.
51. NXP's marktaandeel is bijzonder groot voor elk van de NFC- en SE-chips (respectievelijk [70-80] % en [60-70] % naar inkomsten). Door NXP's hoge marktaandelen wordt zijn marktmacht echter waarschijnlijk overschat, aangezien uit het diepgaande onderzoek is gebleken dat NXP's omzet afhankelijk is van enkele grote klanten die een groot deel van de NFC- en SE-omzet van NXP in volume vertegenwoordigen. Daarom zou een besluit van deze afnemers om over te stappen van NXP en componenten van andere leveranciers (met een „mix-en-match”-benadering) aan te kopen, NXP's marktaandeel drastisch verminderen.
52. Het marktonderzoek leverde aanwijzingen op dat de „mix-en-match”-oplossingen concurrentiedruk uitoefenen op NXP, aangezien de meerderheid van de respondenten van mening is dat deze oplossingen uitvoerbare alternatieven zijn voor de gecombineerde oplossing van NXP.

iii. Transitdienstentechnologieën

53. De Commissie is van mening dat de gefuseerde entiteit een machtspositie zou innemen op de markt voor transitdienstentechnologieën door NXP's MIFARE. MIFARE is de meest relevante en wijdverspreide technologie voor transitdiensten in termen van geïnstalleerde basis en zendingen. Bovendien is MIFARE van groot belang voor OEM's van apparaten en NFC/SE-aanbieders voor mobiele transitdiensten, die momenteel onder meer door de partijen zelf worden ingezet en ontwikkeld. Alternatieve transitdienstentechnologieën, zoals FeliCa en Calypso, hebben niet dezelfde aanwezigheid en betekenis als MIFARE.

iv. IE

54. De Commissie is van mening dat met betrekking tot NFC-technologie, NXP en Qualcomm beide marktmacht hebben wat betreft hun NFC SEP's, aangezien uitvoerders van normen in principe niet rond hen kunnen ontwerpen en potentiële licentienemers dus niet naar andere leveranciers kunnen overstappen.

b. Conglomeraateffecten met betrekking tot Qualcomms basisband-chipsets en NXP's NFC- en SE-chips*i. Gemengde bundeling*

55. De Commissie is van mening dat Qualcomm na de transactie de mogelijkheid en motivatie zou hebben om een gemengde bundelingsstrategie te volgen waarbij Qualcomms LTE-basisband-chipsets en NXP's NFC- en SE-producten (met inbegrip van gemengde bundeling met de integratie van de SE op de basisband-chipset) betrokken zouden zijn. Tegen de achtergrond van gemengde bundeling zou hij ook de mogelijkheid en motivatie hebben om royalty's voor MIFARE te heffen of de licentieverlening voor MIFARE volledig stop te zetten.
56. Deze gemengde bundeling zou twee stappen omvatten. Ten eerste zou de gefuseerde entiteit de producten van de partijen commercieel gebundeld aanbieden tegen een korting ten opzichte van de som van de prijzen van deze afzonderlijke componenten. De bundel zou bestaan uit Qualcomms LTE-basisband-chipset, samen met NXP's NFC/SE-producten (geschikt voor MIFARE), en de prijs van een dergelijke bundel zou lager zijn dan de som van de prijzen van de respectieve op zichzelf staande componenten. Als tweede stap zou de gefuseerde entiteit technisch gezien de voor MIFARE geschikte SE van NXP integreren op de LTE-basisband-chipset (het Snapdragon-platform). Na een dergelijke integratie zou Qualcomm de OEM's van apparaten zowel een gebundeld product met de LTE-basisband-chipset (geïntegreerd met de voor MIFARE geschikte SE) als de NFC-controller aanbieden, alsook een reeks zelfstandige componenten, waarbij het gebundelde product zou worden verkocht met een korting in vergelijking met de som van de prijzen van de afzonderlijke componenten.
57. Tegelijkertijd en in aanvulling op het bovenstaande zou de gefuseerde entiteit de toegangsvoorwaarden voor MIFARE voor andere NFC/SE-leveranciers degraderen, hetzij door royalty's te heffen, hetzij door de licentieverlening voor MIFARE volledig stop te zetten.

Vermogen

58. Elementen ter ondersteuning van het vermogen van de gefuseerde entiteit om dergelijk gedrag te vertonen, zijn onder meer het feit dat de relevante producten complementair zijn en door een gemeenschappelijke klantenpool worden gekocht. De gefuseerde entiteit zou ook de mogelijkheid hebben om royalty's te heffen of de licentieverlening voor MIFARE volledig stop te zetten zodra bestaande licentieovereenkomsten met derden aflopen. MIFARE is een propriëtaire technologie van NXP met betrekking waartoe NXP geen enkele verplichting heeft om de technologie in licentie te geven onder F(RAND)-voorwaarden of om ze überhaupt in licentie te geven. Het vermogen van de gefuseerde entiteit wordt gestaafd door de resultaten van het marktonderzoek en wordt weerspiegeld in de interne documenten van de partijen.

Motivatie

59. Elementen ter ondersteuning van de motivatie van de gefuseerde entiteit om dergelijk gedrag te vertonen, zijn onder meer het feit dat gemengde bundeling zeer waarschijnlijk zelfs op korte termijn een winstgevende strategie voor de gefuseerde entiteit zou vormen.
60. Respondenten in het marktonderzoek bevestigen de motivatie van de gefuseerde entiteit om een dergelijke gemengde bundeling aan te gaan, de licentievoorwaarden voor MIFARE te degraderen en in een tweede stap een bundel aan te bieden bestaande uit een geïntegreerde basisband-/SE-chipset-oplossing. De motivatie van de gefuseerde entiteit om een dergelijke strategie te volgen, komt ook tot uiting in de interne documenten van de partijen.

Waarschijnlijke effecten

61. Een gemengde bundelingsstrategie met betrekking tot Qualcomms LTE-basisband-chipsets en NXP's NFC- en SE-producten (met inbegrip van gemengde bundeling met de integratie van de SE op de basisband-chipset) alleen zal waarschijnlijk niet tot marktafslermende effecten leiden die voldoen aan de vereiste norm met betrekking tot aanbieders van basisband-chipsets, NFC- en SE-chips. Alternatieve opties voor deze producten zouden voor OEM's van apparaten beschikbaar blijven en concurrenten zouden kunnen reageren op de bundelstrategie van de gefuseerde entiteit.
62. Het heffen van royalty's voor MIFARE aan concurrerende NFC- en SE-leveranciers of het algehele stopzetten van de licentieverlening voor MIFARE zou echter de concurrentievoorwaarden in de markt veranderen. Door dergelijk gedrag zou de gefuseerde entiteit waarschijnlijk i) de kosten van haar concurrenten in het NFC/SE-segment rechtstreeks verhogen omdat een cruciale input voor deze concurrenten, namelijk de MIFARE-licentie, duurder zou worden; en ii) de kosten voor concurrerende leveranciers van basisband-chipsets indirect verhogen, omdat de complementaire componenten van deze basisbanden, d.w.z. de op zichzelf staande NFC/SE-chips, duurder zouden worden.
63. Concurrenten van de gefuseerde entiteit zouden niet in staat zijn om op de gefuseerde entiteit te reageren door een bundel aan te bieden bestaande uit een voor MIFARE geschikte SE of zouden deze alleen tegen onaantrekkelijke prijzen kunnen aanbieden in vergelijking met die van de gefuseerde entiteit.
64. Als gevolg daarvan zou de winstgevendheid van concurrenten dalen, waardoor het voor concurrenten moeilijker zou kunnen worden om in de verdere ontwikkeling van deze producten te investeren. Gezien de intensiteit van O & O op deze markten kan de geringere motivatie om in O & O te investeren de concurrentiedruk van de concurrenten van de fuserende partij verzwakken.
65. De strategie van de gefuseerde entiteit om de royalty's voor MIFARE te verhogen of de licentieverlening voor MIFARE aan concurrenten geheel stop te zetten, gecombineerd met de gevolgen van de degradatie van interoperabiliteit, zou tot gevolg hebben dat de concurrenten van basisband-chipsets en NFC- en SE-chips die niet in staat zouden zijn tijdig tegenmaatregelen te nemen en belemmeringen in verband met de restrictievere voorwaarden van de licentieverlening voor MIFARE te boven te komen, worden uitgesloten.
 - ii. *Zuivere bundeling en binding*
66. De Commissie is van mening dat de gefuseerde entiteit na de transactie de mogelijkheid zou hebben om zich bezig te houden met zuivere bundeling en commerciële of technische binding van LTE-basisband-chipsets en NFC/SE-chips en deze componenten niet langer los van elkaar ter beschikking te stellen.
67. Ondanks dit vermogen (in het licht van bijvoorbeeld haar marktmacht, het belang van de complementaire producten, de gemeenschappelijke klantenpool) om dergelijk gedrag te vertonen, zou de gefuseerde entiteit hiertoe niet de motivatie hebben, hetgeen door de interne documenten van de partijen wordt bevestigd.
68. Maar zelfs indien de gefuseerde entiteit dergelijk gedrag zou vertonen, zou dit waarschijnlijk niet leiden tot marktafslermende effecten die aan de vereiste normen voldoen. OEM's van apparaten houden zich bezig met multisourcing en zouden strategisch handelen om ervoor te zorgen dat de beschikbare opties behouden blijven. OEM's van apparaten zouden er nog steeds belang bij hebben de beschikbaarheid van op zichzelf staande componenten te garanderen, in plaats van de zuivere gebundelde of gebonden producten van de gefuseerde entiteit te kopen. OEM's van apparaten zouden een beroep kunnen doen op de interne productiecapaciteit en zelfstandige concurrenten zouden een beroep kunnen doen op „mix-en-match”-oplossingen.
 - iii. *Degradatie van interoperabiliteit*
69. De Commissie is van mening dat de gefuseerde entiteit het vermogen en de motivatie zou hebben om de interoperabiliteit van Qualcomms LTE-basisband-chipsets en NXP's NFC-en SE-chips te degraderen met de zelfstandige componenten van concurrerende leveranciers. Een dergelijke strategie zou tot gevolg hebben dat afnemers de voorkeur geven aan de producten van de gefuseerde entiteit boven die van concurrerende leveranciers. Deze strategie zou een verergering betekenen van de effecten van de strategie van de gefuseerde entiteit om de licentierechten te verhogen of de licentieverlening voor MIFARE stop te zetten, uitgevoerd met gemengde bundeling.

Vermogen

70. De gefuseerde entiteit is in staat de interfaces opzettelijk zodanig te bewerken dat de prestaties van producten van derden worden gedegradeerd, maar kan ook nalaten de nodige informatie en ondersteuning te verstrekken om interoperabiliteit in de eerste plaats te waarborgen.

Motivatie

71. Indien de gefuseerde entiteit zou overgaan tot degradatie van interoperabiliteit, zouden klanten die Qualcomms basisband-chipset kopen minder geneigd zijn de NFC/SE-oplossing van een andere leverancier te kopen. Het belang van de basisband-chipset ten opzichte van de NFC/SE-chips maakt het onwaarschijnlijk dat een klant volledig zou overschakelen van het product van de gefuseerde entiteit om het te kunnen combineren met zijn favoriete NFC/SE-chips van derden.
72. Voor zover het verstrekken van interoperabiliteitsinformatie en -ondersteuning aan derde-leveranciers voor de gefuseerde entiteit duur is, is het waarschijnlijk dat de gefuseerde entiteit het minder rendabel zal vinden om te investeren in de ondersteuning van producten van derden om succesvol te kunnen interageren met respectievelijk haar LTE-basisband-chipsets en NFC/SE-chips, in vergelijking met de situatie vóór de fusie. Vóór de transactie beschikte de aanmeldende partij niet over een eigen productie van NFC/SE-chips en had zij dus een veel sterkere motivatie om interoperabiliteit met NFC/SE-chips van derden te waarborgen.
73. De respondenten in het marktonderzoek bevestigen ook dat de gefuseerde entiteit een dergelijke motivatie zou hebben.

Waarschijnlijke effecten

74. De strategie van de gefuseerde entiteit om interoperabiliteit te degraderen zou waarschijnlijk de marktafscherpende effecten van een verhoging van de royalty's voor MIFARE (of een weigering om MIFARE in licentie te geven) nog versterken tegen de achtergrond van gemengde bundeling.
75. Noch derde-leveranciers, noch mobiele OEM's zouden in staat zijn een strategie van degradatie van interoperabiliteit door de gefuseerde entiteit te dwarsbomen. Het zou de waarde die OEM's van mobiele apparaten verkrijgen uit mixen en matchen verminderen en bijgevolg de vraag naar de relevante producten doen afnemen. De respondenten in het marktonderzoek wijzen er ook op dat het concurrentievermogen van concurrerende fabrikanten van componenten negatief zou worden beïnvloed, waardoor zij uiteindelijk van de markt zouden worden afgeschermd.

c. **Conglomeraateffecten in verband met de licentieverlening voor intellectuele eigendom van NFC-technologie**

76. De partijen beschikken over aanzienlijke intellectuele-eigendomsrechten, met name op het gebied van NFC-technologie. Gezien de complementaire aard van de betrokken technologie kunnen conglomeraateffecten optreden als gevolg van de wijze waarop over licenties voor intellectuele eigendom met potentiële licentienemers wordt onderhandeld. In dit verband concludeert de Commissie dat de transactie de gefuseerde entiteit in staat zal stellen het niveau van royalty's voor octrooilicenties te verhogen in vergelijking met lagere royalty's die de partijen afzonderlijk hadden kunnen verkrijgen zonder de fusie.
 - i. *Licentiepraktijken vóór de fusie*
77. De respectieve praktijken van de partijen verschillen op het gebied van licentieverlening, met name wat betreft het niveau van de waardeketen waarin zij octrooilicenties verlenen en de reikwijdte van intellectuele-eigendomsrechten die verbonden zijn aan de verkoop van de componenten die zij aan hun afnemers leveren.
78. NXP verkoopt chips exhaustief aan zijn OEM-klanten van mobiele apparaten, wat betekent dat de verkoop van zijn chips zijn IE-claims met betrekking tot het gebruik van octrooien op chips ten opzichte van zijn klanten „uitput”. NXP geeft ook zijn NFC-octrooien in licentie aan een aantal concurrerende componentenfabrikanten en klanten (waaronder OEM's van mobiele apparaten).
79. Qualcomm verkoopt basisband-chipsets niet exhaustief aan OEM's van apparaten. In plaats daarvan vereist Qualcomm dat OEM's die hun basisband-chipsets willen kopen een licentie nemen voor Qualcomms mobiele SEP's. Deze praktijk wordt het „no license-no chip”-beleid („NLNC”-beleid) genoemd in hangende rechtszaken tegen Qualcomm in de Verenigde Staten.
80. Qualcomm geeft alleen licenties aan klanten, namelijk OEM's van apparaten, die mobiele apparaten vervaardigen en basisband-chipsets kopen bij Qualcomm of bij concurrenten van Qualcomm (een praktijk die „apparaatniveaulicentieverlening” wordt genoemd).
81. Qualcomm verleent licenties voor zijn intellectuele eigendom op een portefeuillebasis in plaats van per octrooi. Sinds het begin van de jaren negentig zijn de door Qualcomm gevraagde standaardroyalty's stabiel gebleven. De licentienemers moeten de royalty's betalen, ongeacht of hun apparaten worden vervaardigd met behulp van een basisband-chipset van Qualcomm of van een andere leverancier.

ii. *Conglomeraateffecten in verband met de licentieverlening voor intellectuele eigendom van NFC-technologie*

82. De integratie van intellectuele eigendom betreffende NXP's NFC in Qualcomms portefeuille zal de gefuseerde entiteit in staat stellen de NFC-octrooien van beide partijen te combineren tot een enkele, sterkere NFC-portefeuille. De gefuseerde entiteit zal dus wereldwijd de grootste NFC-octrooiportefeuille bezitten en aldus een „kritische octrooi-massa” voor licentiedoeleinden verkrijgen. Dit zal de onderhandelingspositie van de gefuseerde entiteit onevenredig verbeteren en de gefuseerde entiteit in staat stellen aanzienlijk hogere royalty's voor de NFC-octrooien in rekening te brengen dan de partijen samen momenteel voor dezelfde octrooien in rekening kunnen brengen. De aanzienlijke mogelijkheden van Qualcomm om geschillen te beslechten zullen het royalty-verhogende effect van de transactie versterken.
83. De onevenredige verbetering van de onderhandelingspositie van de gefuseerde entiteit zal de licentienemers schade berokkenen, ongeacht of de NFC-octrooiportefeuille van de gefuseerde entiteit afzonderlijk in licentie is gegeven of dat de verworven NFC-octrooien deel uitmaken van Qualcomms ruimere octrooiportefeuillelicenties.

iii. *NLNC-beleid*

84. Volgens bepaalde OEM's van mobiele apparaten zou de gefuseerde entiteit Qualcomms NLNC-strategie kunnen uitbreiden door de verkoop van NXP's NFC- of SE-producten afhankelijk te stellen van het feit of de klant een licentie heeft genomen voor een intellectuele eigendom van Qualcomm en/of door de verkoop van NXP's NFC-of SE-producten afhankelijk te stellen van de klant die een licentie heeft genomen voor een intellectuele eigendom betreffende NXP's NFC. Bovendien zou de verkoop van een van Qualcomms producten in principe afhankelijk kunnen worden gesteld van de voorwaarde dat de klant een licentie heeft genomen voor intellectuele eigendom betreffende NXP's NFC.
85. De Commissie is van mening dat het niet nodig is te concluderen of de gefuseerde entiteit het vermogen of de motivatie zou hebben de intellectuele eigendom betreffende NXP's NFC (met inbegrip van de NFC SEP's) in een NLNC-strategie op te nemen. In het licht van de toezeggingen die Qualcomm aan de Commissie heeft voorgesteld, zou de gefuseerde entiteit niet de mogelijkheid hebben om derden te dwingen licenties te nemen voor de intellectuele eigendom betreffende NXP's NFC op lastige voorwaarden.
86. Bovendien heeft Qualcomm, zoals opgemerkt, de Commissie herhaaldelijk meegedeeld dat hij na de fusie zijn activiteiten zou voortzetten om: 1) NFC's chips exhaustief te verkopen; en 2) zich te houden aan de toezeggingen die aan de NFC SEP's zijn verbonden om ze op (F)RAND-voorwaarden in licentie te geven aan elke uitvoerder, met inbegrip van NFC-chipproducenten.
87. Wat betreft het vermogen en de motivatie van de gefuseerde entiteit om de verkoop van NXP's producten op mobiele apparaten van OEM's die een licentie voor een intellectuele eigendom van Qualcomm hebben verkregen, is de Commissie van mening dat Qualcomm waarschijnlijk niet de motivatie zal hebben om dergelijk gedrag te vertonen. Bovendien zullen de waarschijnlijke gevolgen van dergelijk gedrag voor de mededinging waarschijnlijk beperkt blijven, zelfs indien dit wel het geval zou zijn.

d. **Conclusie**

88. De Commissie concludeert derhalve dat de aangemelde concentratie aanleiding geeft tot een aanzienlijke belemmering van de daadwerkelijke mededinging met betrekking tot de markten voor LTE-basisband-chipsets, NFC- en SE-chips en intellectuele eigendom in verband met NFC-technologie.

VII. **DOOR DE AANMELDENDE PARTIJ AANGEGANE VERBINTENISSEN**

89. Om de mededingingsbezwaren die de Commissie in haar diepgaande onderzoek had vastgesteld weg te nemen, heeft de aanmeldende partij op 5 oktober 2017 een reeks toezeggingen ingediend die de Commissie op de markt heeft getoetst. Na de markttoets heeft de aanmeldende partij op basis van de feedback van de Commissie op 10 november 2017 een herziene reeks toezeggingen ingediend, die hieronder worden beschreven.
90. De toezeggingen bestaan uit vier onderdelen. De eerste twee elementen zijn bedoeld om de mededingingsbezwaren weg te nemen die de transactie doet rijzen met betrekking tot de licentieverlening van NXP's NFC-octrooien. Het derde element heeft tot doel de interoperabiliteitsproblemen in verband met LTE-basisband-chipsets, NFC-chips en SE-chips aan te pakken. Het vierde element is bedoeld om tegemoet te komen aan de bezwaren in verband met de weigering om een licentie voor MIFARE te verlenen of MIFARE tegen hogere royalty's in licentie te geven, naast een gemengd bundelgedrag dat wordt toegepast op LTE-basisband-chipsets, NFC- en SE-chips en MIFARE.

91. In het bijzonder heeft Qualcomm toegezegd:

- i) geen SEP's van NXP en bepaalde niet-SEP's met betrekking tot NFC-technologie te kopen (in het bijzonder octrooien die niet kunnen worden gebruikt op NFC-chips van NXP en daarom niet noodzakelijk deel uitmaken van deze componenten, zogenaamde „systeemniveau”-octrooien). Qualcomm heeft zich er ten aanzien van NXP toe verbonden om te bewerkstelligen dat een driejarige, op zichzelf staande, wereldwijde licentie zonder royalty's zou worden verleend aan derden en klanten van derden. Qualcomm heeft zich er ten aanzien van NXP toe verbonden te bewerkstelligen dat hij de afgesplitste octrooien niet zou verkopen tenzij de koper onafhankelijk was en geen banden had met Qualcomm en ermee instemde contractueel gebonden te zijn aan de voorwaarden van een licentie, beoordeeld en goedgekeurd door de Commissie (afsplittingsmaatregel);
- ii) geen aanspraak te doen gelden (bv. procederen of ten uitvoer leggen van procedures of dreigen te procederen of rechtszaken of tenuitvoerleggingsprocedures in te stellen) op NXP's resterende NFC-octrooien, die Qualcomm zal verwerven (d.w.z. zogenaamde octrooien op „chip-niveau”, die betrekking hebben op uitvindingen die volledig op een NFC-chip zijn belichaamd, en octrooien op „NFC-security”, die betrekking hebben op uitvindingen op het gebied van veiligheid), behalve voor defensieve doeleinden. Qualcomm heeft zich er ook toe verbonden deze octrooien vrij van royalty's in licentie te geven (geen aanspraak-maatregel);
- iii) gedurende een periode van acht jaar te zorgen voor dezelfde mate van interoperabiliteit tussen de basisband-, NFC- en SE-producten van de gefuseerde entiteit en de producten van concurrenten (interoperabiliteitsmaatregel); alsmede
- iv) een licentie voor NXP's MIFARE-technologie te verlenen aan OEM's van apparaten en NFC/SE-concurrenten op basis van commerciële voorwaarden die minstens even voordelig zijn als de voorwaarden die NXP in zijn bestaande MIFARE-licenties voor een periode van acht jaar aanbiedt. Qualcomm heeft zich ertoe verbonden de belangrijkste commerciële voorwaarden van elke equivalente MIFARE-licentie van NXP die op de datum van het besluit van de Commissie bestond, beschikbaar te stellen (MIFARE-maatregel).

Beoordeling van de voorgestelde verbintenissen

92. De Commissie is van mening dat:

- i) de „afsplittingsmaatregel” tot doel heeft het vermogen van de aanmeldende partij om NXP's NFC-octrooien te gebruiken bij licentieonderhandelingen om onevenredige licentievoorwaarden te verkrijgen, te neutraliseren. Het afsplitsen van een aantal NFC-octrooien uit Qualcomms verwerving vormt een passende maatregel en voorkomt tevens de verkoop of overdracht van de afgesplitste octrooien aan een entiteit die verbonden is met Qualcomm, alsook een verhoging van de royalty's voor de desbetreffende octrooien na een dergelijke verkoop;
- ii) door zich ertoe te verbinden geen aanspraak te maken op de NFC-octrooien die hij van NXP zal verkrijgen, ziet Qualcomm effectief af van de mogelijkheid om deze te gebruiken om eventuele royalty's van licentienemers te verkrijgen, een maatregel die in verhouding staat tot de bezwaren van de Commissie. De concurrenten van de gefuseerde entiteit, OEM's van apparaten en hun klanten kunnen NXP's NFC-chip- en beveiligingsniveau-octrooien in hun producten opnemen zonder dat hiervoor een licentie van Qualcomm of enige compensatie nodig is. Niettemin verbindt de aanmeldende partij zich ertoe om, indien derden een licentie voor de desbetreffende octrooien aanvragen, een dergelijke licentie te verlenen zonder dat daarvoor royalty's vereist zijn en zonder enige andere tegenprestatie;
- iii) met de interoperabiliteitsmaatregel wordt in feite de vrees aangepakt dat de gefuseerde entiteit de interoperabiliteit van de producten van derden met de LTE-basisband-chipsets, NFC- en SE-chips van de gefuseerde entiteit zou degraderen. Het stelt derde-leveranciers in staat om op zichzelf staande producten aan te bieden die interoperabel zijn met de producten van de gefuseerde entiteit, en OEM's van apparaten zouden aldus in staat zijn alternatieve opties voor de producten van de gefuseerde entiteit als levensvatbaar en functionerend te beschouwen;
- iv) met de MIFARE-maatregel wordt de vrees aangepakt dat de gefuseerde entiteit de licentierechten voor MIFARE zou verhogen of de licentieverlening voor MIFARE volledig zou stopzetten. Het stelt belanghebbende concurrenten in staat van de gefuseerde entiteit een MIFARE-licentie aan te vragen en te verkrijgen, waardoor zij in staat zijn MIFARE-compatibele SE-chips aan te bieden en aldus te concurreren met een productaanbod dat overeenstemt met dat van de gefuseerde entiteit.

93. De Commissie is van mening dat met de door de aanmeldende partij ingediende toezeggingen de mededingingsbezwaren die de transactie met betrekking tot MIFARE doet rijzen, de degradatie van interoperabiliteit en de licentieverlening van IE-rechten met betrekking tot NFC-technologie volledig kunnen worden weggenomen.

94. De Commissie concludeert derhalve dat de aangemelde concentratie, op basis van de door de aanmeldende partij ingediende toezeggingen, de daadwerkelijke mededinging niet op substantiële wijze zal belemmeren.

VIII. CONCLUSIE

95. Mits de definitieve toezeggingen van de aanmeldende partij volledig worden nagekomen, zal de voorgenomen concentratie niet tot gevolg hebben dat de daadwerkelijke mededinging op de interne markt of op een wezenlijk deel daarvan op substantiële wijze wordt belemmerd. Bijgevolg verklaart de Commissie de concentratie verenigbaar met de interne markt en de EER-overeenkomst.
-